РІК 1938. Листопад Ч. XI.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ
ВІДОМОСТИ

СЛОВО ПОДЯКИ ЄПИСКОПА ЙОСАФАТА
за молитви й память в часі недуги.

Дорогі в Христі Браття, Отці Духовні і Єпархіяни!

Терпіння, що їх Господь нам посилає, є дорогоцінним скарбом на сьому світі. Однак не всі люди розуміють це і тому не всі цінять собі терпіння. Якби терпіння було чимсь злим для чоловіка, бувби Христос Господь його не приняв на себе. Колиж Христос не тільки приняв на себе терпіння але навіть його бажав,[1]) то знак, що воно є для чоловіка дуже цінним.

При смерти, хочби по найдовшім і найбільше заслуженім життю, полишиться нам одно тільки терпіння, що буде для нас мати вартість.

Томуто Христос Господь так усильно старається навчити нас розуміння терпіння, коли устами Апостола каже: „Бо кого Господь любить, карає, а бє кожного сина, котрого приймає".[2]) Хоче навчити нас розуміння ваги терпіння, коли накладає на нас обовязок прийняти вложений на кожного з нас хрест і каже його нести.[3]) Учить нас

1) Л. 22, 15. — 2) Євр. 12, 6. — Єгоже бо любит Бог, наказует: біет же всякаго сина, єгоже пріемлет. — 3) Мт. 16. 24.

вкінці найвимовнійше приміром цілого свого трудолюбивого життя, що було ціле неперервним пасмом терпіння.

Однак не кожне терпіння має сю велику вартість. На світі люди багато терплять, однак багато з того терпіння іде на марно. Бо, щоби наші терпіння мали вартість перед Богом, треба вміти терпіти. Треба своє терпіння лучити з терпінням Христа Спасителя — і жертвувати його на добру ціль; жертвувати його на Божу славу, або на прославлення Христа Спасителя, та прославлення Його св. Церкви, на навернення грішників, на усвячення душ людських, на подяку за ласки Божі отримані, на надолуження за гріхи, на упрошення ласк або на інші побожні цілі.

Тільки таке терпіння є цінне й корисне для чоловіка і тільки таке терпіння є запорукою, що за нього Бог буде благословити терплячому та вислухає його намірень.

Дорогі в Христі Браття, Отці Духовні і Єпархіяни!

На протязі останньої половини року подобалося Провидінню Божому перевести й мене через великі тілесні й душевні терпіння. В тому часі коли один біль здоганяв другий і один від одного був тяжчий і дошкульніший, рівночасно й мої сили ставали щораз слабші — а на очах тих, що біля мене заходилися, можна було бачити тільки безнадійність. Тоді-то, — а було це в перших днях червня, коли ви по празнику Вознесення Христового приготовлялися до празника Зіслання св. Духа, не було вже, по людськи справу беручи, передімною життя, тільки неминуча смерть. Рішений явитися перед Суд Всевишнього, я став, як міг, приготовлятися на сю найважнішу хвилину мойого життя. Приняв св. Тайни, скористав з відпустів, що їх наша дорога Мати св. Католицька Церква дає своїм дітям на годину смерти, та здався у всім на св. волю нашого Небесного Вітця.

А сьогодні я жію. Вертаю до Вас наче з того світу, щоби дальше, доки Господь позволить, кермувати кораблем перемиської Церкви і вести ваші душі до спасення. Це я завдячую тільки вам, тільки вашим молитвам і молитвам тисячів других побожних душ, що порушили Боже Милосердє а Воно мене помиловало! На мені справді здійсни-

лася наглядно правда слів св. Письма, що „много може ревна молитва праведника“.[1])

Дійсно, дорогі Браття й Сестри! Ваші молитви зділали на мені чудо ласки, що я ось тут прилюдно засвідчаю. Бо ті ваші молитви, Служби Божі і жертви були так численні, такі ревні й чисті, що й надія на їх вислухання мусіла бути велика. Тим більше, що в них ходило всім о вище добро Церкви, що в нинішних переломових часах переживає таку страдальну Голгофту.

Я не перестаю дякувати Господу Богу за ласку життя й здоровля та й старався по змозі вже й писемно подякувати за молитви — одночасно однак хочу сповнити цей мій стислий а милий обовязок вдячности й подяки щераз отсим моїм листом.

В першу чергу моя від серця щира подяка належиться Їх Ексцеленції Високопреосвященому Митрополитові Кир Андреєві. Щире „спаси Біг“ Вам, Ексцеленціє, за Ваші святі молитви, за дбайливість про мене в початках моєї недуги у Львові, за те що взяли мене зі санаторії до Вашого мешкання, що поручили мене молитвам Ваших вірних в архикатедральному храмі в неділю дня 15. травня ц. р., а головно, що поручили мене посередництву нашого великого Митрополита Йосифа Веляміна Рутського в трисаліття Його смерти. Це завдяки Вам, Ексцеленціє, я скористав з Його молитовного посередництва і сьогодні я вернув до моєї Єпархії. Це Ви, Ексцелянціє, сказали мені, що ця моя недуга „є для Церкви“; тому й я нічого іншого не бажаю, як тільки того, щоби Господь приняв її за нашу Церкву, благословив Їй. І хоч на згадку моєї недуги мені самому виириваються з уст слова Псальмопівця: „на мні утвердися ярость твоя і вся волни твоя навел єси на мя“ (Пслм. 87,8), то однак знаю, що Вам, Ексцеленціє, не щадить Бог ще більших ні фізичних болів ні найтяжчих прикрощів із боку людської злоби. Лучу нині мою молитву з Вашою, щоби Господь надав тим допустам, безпосереднім чи посередним, на Вашу Особу, високу ціну добра, щастя й спасення для нашої Церкви. Нехай ця моя молитва буде найкращою подякою для Вас у часах страшної нагінки з боку засліплених ненавистю до нашої Церкви і обездоленого нашого народу.

---

1) Як. 5, 16. Много бо может молитва праведнаго поспішествуема.

З черги належиться від мене щира подяка Ексцеленції Преосвященому Кир Григорієви Лакоті за молитовну память, за відвидини у Відні й за те, що під мою відсуність взяв на свої рамена весь важкий тягар праць в Єпархії. Нехай Господь винагородить Вам Ексцеленціє й Високопреподобним Отцям Крилошанам нашої Перемиської Капітули за все добро, що Ви для мене й за мене в часі моеї недуги вчинили.

Щиру подяку складаю Їх Ексцеленціям Високопреосвященому Кир Григорієви, Єпископові Ординарієві Станиславівському, Преосвященим Єпископам Кир Никиті Будці, Кир Іванові Лятишевському й Кир Іванові Бучкові за відвідання мене у Львові згл. і у Відні та за сердечні слова потіхи.

Зі священиків, на першому місці дякую Впреп. о. Канцлерові Грицелякові, що за час моеї недуги не опускав мене ані на хвилину, трудився та журився о все, а глядячи цілими місяцями на мене зломаного терпінням, часто більше терпів від мене. Хто бачив його в цьому незавидному уряді мойого вірного товариша в часі цілої моеї недуги, цей мусів з подивом глядіти на сю його велику посвяту для мене.

За це дякую Вам сердечно, дорогий Отче Канцлере і прошу Бога, щоби Господь Всемогучий благословив Вам в житті великими своїми дарами та дав повноту своїх ласк.

Такусаму подяку складаю також Всесвітлішому Отцеві Дрові Горникевичові, Віцеофіціялові Архієпископського Віденського Суду Церковного і нашому пароховi у Відні, що без огляду на праці й заняття свойого уряду, що в новій державі зросли тепер черезмірно, служив мені завсігди радо своїми радами й помічю, що я єї там між чужими так потребував. Нехай за це св. Священомученик Йосафат, що свої св. Мощі віддав там під сторожу о. Дра Горникевича, огорне його Своїм могучим Покровом та упросить йому в Бога великих чеснот і святости!

Дальше щиро дякую Високопреподобному Отцеві Архимандритові Ткачукові ЧСВВ., Мітратові д-рові Сліпому, Протоконсульторові Ч.С.В.В. о. Головецькому Ч.С.В.В., Ректорові Лабаєві Ч.С.В.В. та Ґенер. Секретареві Заячківському Ч.С.В.В. за память у молитвах та за відвидини в чужині. Дякую Високопреподобному Отцеві Климентієві Ігу-

гуменові Успенської Лаври, Впреп. О.О. Крилошанам Львівської, Станиславівської і Перемиської Капітули, всім Всеч. Отцям і Впов. Панам, що зволили відвідати мене в санаторії у Львові.
Врешті дякую з цілого серця всім Монашим Чинам мужеським і жіночим, всім Всеч. Отцям, всім Єпархіянам і всім дорогим дітям в Єпархії за память, за письменні бажання здоровля і за молитви! З окрема дякую побожним прочанам що з нагоди відпустів у Крехові, Жовкві, Гошеві, Самборі, на Кальварії... враз із шкільною дітворою слали горячі молитви до неба за моє здоровля. Нехай Господь винагородить Вам це стократно небесними скарбами!

Ваші молитви мали не тільки велику силу в небі але й тут на землі в часі моєї недуги були для мене осолодою і піддержкою, як знак тісної лучности моїх священиків і вірних зі мною, Вашим Єпископом. Ця лучність є запорукою кращого майбутнього нашої Церкви, без огляду на незвичайно тяжкі і прикрі удари, що вона їх під теперішню хвилю мусить переживати. Коби Господь Милосерний завдяки заступництву Пречистої й наших Святих: св. Священомученика Йосафата, Святого великодержавного і рівноапостольного Князя Володимира та великого Подвижника св. Зєдинення на українських землях Київського Митрополита Йосифа Рутського допоміг, щоби та єдність межи Єпископами і вірними й усіх наших вірних межи собою ніколи не ослабала, а навпаки щоби з дня на день завжди кріпшала. Не забувайте, дорогі Браття, якнайчастійше молитися о це, головнож сьогодні в празник св. Священомуч. Йосафата та у теперішнім ювілейнім році 950-ліття Хрещенця України-Руси.

Дорогі Браття! Стаю сьогодні перед вами обновлений та очищений терпіннями з гарячим бажанням душі всіми силами служити Церкві й Вашим душам. Не знаю, як довго Боже Провидіння дозволить мені ще працювати для цеї святої справи. Знаю однак певно, що на те досвідчив мене Бог терпінням, — що на те й Вас досвідчає всякими болями недостатками й прикрощами, та на те допускає на нас усіх і на весь наш нарід важкі хрести, щоби ми в наших особистих і всенародніх нещастях менше уповали на людей і на світ, а більше на Бога покладалися, — щоби ми не

пропадали марно в надіях сего світа — як каже св. Августин — не вважали нужденного земського мешкання сего життя за наш батьківський дім.

Все те, що я в мойому житті перетерпів, усі болі останньої моєї недуги, всі прикрощі й загалом усе горе дотеперішнє й те, що ще може прийдеться перенести, жертвую Богу як надолуження за себе самого, за святе діло Зєдинення, за Церков та за наш многострадальний нарід. І Вас, дорогі Отці й Браття Єпархіяни, о це прошу: приймайте всі допусти теперішнього лихоліття як Божий дар, бо »кого Господь любить, того терпінням досвідчає«. Хто прийме терпіння, як дар з рук Божих, той долю свою зложить в сильні Божі руки і змусить Всевишнього, щоби Він сам ним заопікувався та мав старання про нього. А Господь тоді, вірний своїм приреченням, поведе її дорогою своєї святої Волі. Тоді допусти й нещастя стануть для нас шляхом очищення й нагодою до зібрання неоцінених скарбів неба для наших душ та найкращою запорукою всесторонної опіки Божого Милосердя над нами.

Всіх тих ласк із серця бажаю всім Вам і всіх благословлю в імя Отця і Сина і св. Духа. Амінь.

† ЙОСАФАТ, Єпп.

Прошу Всеч. Отців Парохів, Завідателів і сам. Сотрудників відчитати отсю мою подяку вірним у найблищу неділю в церкві по проповіді.

† ЙОСАФАТ, Єпп.

Ч. 5717. В справі святкування Празника Непорочного Зачаття Божої Матері.

В цілі гідного відсвяткування цего Празника поручаємо Всч. ОО. Душпастирям, щоби:

1. Заохотили всіх вірних до приняття св. Тайн в день Празника;

2. приготовили їх на це торжество девятидневним або принайменше тридневним богослуженням в честь Непорочної Богоматери;

3. на Службі Божій в день Празника виголосили проповідь про велику цінність чистоти і невинности, що від неї залежить не тільки вічне щастя, але і дочасне одиниць і суспільности;

4. по Службі Божій виставили св. Тайни і посвятили Непорочно Зачатій свої парохії по нище заподаному взорі:

Акт посвяти Непорочному Зачаттю Божої Матері.

Я . . . . хоч недостойний називатися Твоїм слугою, бажаю однак віддати Тобі, Пресвята Пренепорочно-Зачата Діво, о скільки можу, найбільшу честь і славу, вибираю Тебе за особливішу Покровительку парохії мені повіреної й усіх вірних у ній. У присутности Твого Обручника святого Йосифа і Ангелів Хоронителів цеї парохії посвячую Тобі всі родини, їх хати і домівства з добутком і майном. Благаю Тебе через любов Твого Єина Ісуса, прийми нас, Царице світа, всіх за свої діти. Будь нам Матірю, Покровителькою, могучою Заступницею перед Богом. Упроси нам ласку уникати гріхів, любити Бога і ближнього та повнити у всім святу волю Божу. Випроси нам, найліпша наша Мати, всі ласки потрібні до ведення праведного святого життя, а особливо ласку витревання в доброму до смерти.

Прийми під покров Твойого Непорочного Зачаття ввесь наш нарід. Виєднай йому у Твойого Сина ласку, щоби завжди кріпко держався св. католицької Церкви, заховував Божий закон та вірно й витревало величав Твоє Пренепорочне Зачаття — Амінь.

Ти Предобра молишся за всіх, що прибігають з вірою під Твій могутній покров, а ми грішні не маємо перед

Богом іншого спасення в бідах і безнастанному горю. Тому ми, слуги Твої, обтяжені численними гріхами, до Тебе, Мати Бога Вишнього, припадаємо в покорі і молимо Тя, спаси нас від усякого нещастя.

Не маємо іншої помочі, не маємо іншої надії крім Тебе! На Тебе надіємося і Тобою хвалимося, бо ми Твої слуги, поможи нам Пречиста Діво, щоби ми не були завстиджені у вічності. Амінь.

Від гр. кат. Єп. Ординаріяту.

Ч. 5718. — В справі власти потрібної до проповідування Божого слова.

Дійшло до відома Єписк. Ординаріяту, що декотрі Отці Душпастирі важаться позволяти голосити Боже слово у своїй парохії священикам з других Єпархій, що не мають до цього власти від тут. Ординаріяту.

Пригадуємо тому Всеч. ОО. Душпастирям, що голошення Божого слова у цілій Церкві належить у першій мірі до Папи Римського, а в Єпархіях до Єпископа Ординарія. Священики можуть голосити Боже слово у своїй Єпархії, коли занимають якийсь уряд, що до нього привязаний обовязок проповідання Божого слова або мають до сього осібне позволення від Єпископа Ординарія.

З покликом на рішення Тридентійського Собору (зас. XXIII. кан. VII.-зас. XXIV. гл. IV. і др.) що на них опираються рішення наших провінц. Соборів, Замойського з р. 1720 (зас. III. тит. II.) і Львівського з р. 1891 приказуємо Всч. ОО. Душпастирям цих церковних приписів точно придержуватися і священиків з других Єпархій без осібного дозволу тут. Єписк. Ординаріяту до голошення Божого слова не допускати, — а це під загрозою церковних кар.

Від гр. кат. Єписк. Ординаріяту.

Перемишль, дня 19. листопада 1938.

ХРОНІКА.

Завідательства одержали:

Ч. 4796. о. Лопачак Ілля — Вяцковичі.

Сотрудництва одержали:

Ч. 5024. о. Волошин Василь — Перемишль.

Ч. 5025. о. Сокіл Іван — Турка.

Ч. 5417. о. Щепанський Стефан — Жовтанці.

Ч. 5529. о. Ревть Микола — Волчищовичі.

Ч. 5529. о. Стохманський Михайло — Шмитків.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 19. листопада 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

Накладом гр. кат. Єп. Консисторії в Перемишлі
З друкарні гр. кат. Капітули в Перемишлі.

II. Часть.

о. Др. Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

„Молитеся ѹбо господинꙋ жатвы, ꙗкѡ да изведетъ дѣлатели на жатвꙋ своюˮ. (Мт. IX. 38.)

а) *Молитва.*

(Продовження)

Хоч цього дару ніяк не годен вислужити цей, що йому його Бог уділює, все ж таки може його вислужити, а тимбільше вимолити, хтось поза ним. Кромі Спасителя, що своєю смертю на хресті, став помиренням за наші гріхи, та не тільки за наші, але й цілого світа, отворив двері неба для всіх людий, ласку навернення та дар св. Віри може вислужити кожний віруючий, що сам є в стані ласки. Так св. перший мученик Степан своєю смертю вислужив у Бога навернення Савла і з ворога христіян вчинив найбільшого їх оборонця, а св. Моніка вислужила навернення свойого сина й дала Церкві найбільшого учителя, св. Вітця Августина. Це приміри дуже переконливі про це, яку велику силу мають вірні в ділі виєднування ласки навернення для других. Св. Тома з Аквіну подає рацію цього. „Тому що чоловік в стані ласки виповняє волю Божу, годиться, щоби, згідно з вимогами приязни, Бог діяв по волі чоловіка в ділі спасення другогоˮ.[1]) Отже ласку, що на неї для себе не може заслужити ніяке розумне сотворіння, можемо, коли ми в стані ласки, вислужити для других.

Глубоке розуміння подібно як свідомість обовязку старатись про спасення других і молити Бога про ласку віри для тих, що її не мають були в католицькій Церкві постійно. Розуміння зростало в часах, коли вірні жили повнотою віри та знали її ціну. Найкращим доказом за-

---

[1]) Гл. S. Th. I—II. q. 114. a. 6.

гальности старань та великої запопадливости в ділі навернення поган являється східня Літурґія. Молитви в Службі Божій за тих, що готуються до хрещення наглядно вказують на глубоке переконання відносно потреби молитви про дар св. Віри, для тих, що її ще не удостоїлися. Великі наші отці по вірі, творці сх. літурґій, в молитвах за тих, що готуються до хрещення вказали також про що саме треба молити Бога зі сторони вірних. Виходить отже, що вірні повинні молити Бога першзавсе про помилування оглашенних. Всі бо вірні відали слова св. Письма „*Помилую кого помилую і змилосерджуся над ким змилосерджуся*". (Рим. IX. 15) В черговім проханні молимо Бога про це, щоби Бог повчив їх словом правди. На ділі це прохання за проповідників слів правди, бо якже могуть почути й повірити без проповідуючого. Слідує молитва про ласку просвітління ума. Тому молимось, щоби Бог відкрив їм добру вістку оправдання. На кінці просимо про найбільшу ласку для людини на землі, тобто про приєднання їх до святої, католицької й апостольської Церкви.

Членом Церкви людина стає через небесну купіль вторичного буття, про яку священик просить в молитві за „Оглашенних". „Господи Боже наш! Ти на висотах живеш і на покірливих споглядаєш; Ти людському родові післав спасення єдинородного Сина Твойого й Бога нашого Ісуса Христа; зглянься на слуг Твоїх, що готуються до хрещення, і голови свої склонили перед Тобою; і в догідний час вчини їх гідними купелі відродження, відпущення гріхів і одежі нетління; прилучи їх до святої Твоєї вселенської й апостольської Церкви й причисли їх до вибраного Твойого стада."[1])

Ще кращі молитви за тих, що готуються до хрещення находимо в Літурґії Преждеосвячених Дарів. В окремій ектенії та двох тихих молитвах священика маємо короткий сингетичний виклад всього, про що вірні повинні молити Бога в ділі поширювання спасенної христової віри, між тими, що її ще не мають. Ось перша молитва священика: »Боже наш, що вчинив і створив усе, що хочеш щоб усі спаслися й прийшли до пізнання правди, зглянься на слуг Твоїх, що готуються

[1]) Гл. Служба Божа св. Отця нашого Івана Золотоустого.

до хрещення, й освободи їх від давньої зради й підступу противника й поклич їх до життя вічного, через осяяння їх душ і тіл і прилучення до розумного Твойого стада, що на ньому вимовляється святе Твоє Імя«.

В другій молитві священика прохання більше розвинене. »Яви, Владико лице Твоє на тих, що готуються до просвітління й бажають скинути гріховну погань; просвіти їх міркування; увідай їх вірою, зміцни в надії, вчини досконалими в любові, вчини їх чесними членами Твойого Христа, що дав себе за визволення наших душ«. В єктенії просимо Бога про просвітління ума, допущення до купелі відродження, про відпущення гріхів, про одежу чистоти, про відродження з води й Духа, про дар досконалої віри та приєднання до святого, вибраного стада. Ціль усіх молитов так священичих, тихих як і голосних висказана в наступнім возгласі де маємо зясувану головну рацію місійного почину. »Щоб і вони (оці всі, що поза Церквою) славили з нами найчесніше й величне Імя Твоє Отця й Сина й Святого Духа тепер і завжди й на віки вічні«.

Усі наведені літурґічні моління вказують на могутнє місійне вироблення старинної Церкви та наших попередників по вірі. Першзавсе наші Отці, творці літурґічних молінь були глубоко переконані, що визнавати правдиву віру, бути членом Христової Церкви, це нічим не заслужимий божий дар, що його можна тільки вимолити. З любови Бога й душ вони почувалися до обовязку молити Бога про цей дар для тих, що його не мають. Це почуття обовязку не оставало без діл. Глубока свідомість ласки та велике апостольське вироблення веліло їм молитися не тільки приватно, десь на пустинях, чи монастирських келіях, але публично, з цілим церковним збором, з усіми вірними. Тим способом брала участь в апостоляті ціла віруюча Церква. Вірні в свою чергу, через ті молитви освідомляли собі свої християнські обовязки, заєдно плекали й піддержували в собі апостольського духа. Тимто публичні моління за тих, що готуються до хрещення замикають в собі й виховний момент. Так молилася віруюча Церква в давнині так молиться й тепер. І поки буде на світі хоч одна душа,

що ще не відродилося з води й Духа, молитва вірних за ласку св. Віри для неї не перестане линути до Бога. Як довго на землі будуть „оглашені" так довго Церква співатиме: Вірні помолімось за оглошених, щоб Господь помилував їх, навчив слову правди і прилучив до святої католицької й апостольської Церкви.

У світлі наведених молитов Східної Літургії, що для нас Українців є невичерпаним жерелом найзнеслішних релігійних переживань, ясні й зрозумілі стають наступні слова сучасного наслідника святого Петра, папи Пія XI, звернені до цілого католицького Епископату. „Першзавсе словом і письмом старайтеся ввести й постепенно поширяти святий звичай »молити Пана жнив щоби післав робітників на жниво« та просити світла й небесної ласки для невірних. З розмислом говоримо про постійний і тревалий звичай, бо відомо всім, що цей спосіб у милосерного Бога має більше значення й сили ніж молитва змовлена раз або тільки деколи. В дійсности проповідники Євангелія мужуть багато трудитися, можуть з праці потом заливатись, а навіть життя покласти, щоби до католицької релігії привести невірних; можуть прикладати усіх старань і пильности, можуть уживати усіх людських засобів, все це на нічого не придасться й скінчиться на нічім, якщо Бог дотиком своєї ласки не порушить сердець невірних і не потягне їх до себе«[1])

Вкінці годиться звернути увагу на підмет молитви. Хто повинен найбільше молитися в намірені католицьких місій? Хоч правда, що молитися за місії обовязані всі вірні без виїмку, всеж таки не всі в однаковій мірі в силі відповісти обовязкові. Святіший Отець Пій XI. у згаданій Енцикліці не полишив і тієї теми і до молитов за місії закликає передовсім молодь і монахині. „Бажаємо, щоби в захистах, сиротинцях, школах чи юнацьких колегіях як також в домах і монастирях Чинів кожнього дня плили благання до небес, про Боже милосердя для стількі нещасних, таких чисельних поганських народів. Чи ж Небесний Отець може відмовити чогось чистим невинним душам?"[2]) Гаряча молитва молоденького, невинного серця має у Бога вагу

---

[1]) Гл. Енц. Rerum Ecclesiae. A. A. S. 1926 стр. 69.

насилля. Цеж бо улюблені душі, що мають доступ до Г. Н. Ісуса Христа навіть в часі коли іншим доступ замкнений. *„Пустіть діточок і не бороніть їм приходити до мене, бо до таких належить Царство небесне.“* (Мт. XIX. 14.) Не забуваймо, що Христос вчера й нині Той сам і діти такі самі й те саме небесне царство, що по волі Христа поосібно належить діточкам. Навчімо дітей бути потужними у Бога, а використаємо дуже могучі, певні й багаті джерела сили в ділі поширення й закріплення Христового Царства. Навчім дітей молитися за рівних собі дітей поганських народів, а вчинимо з них апостолів любови ближнього в найкращім значенні цього слова.

Згідно з наведеними словами Христового Намісника справа ширення Царства Божого повинна бути сталим предметом щоденних молитов по домах монаших Згромаджень. В клявзуровій тиші монастирів горяча молитва монахинь, на зразок св. Терені від Дитятка Ісус — це справжній апостолят та могутній засіб в ділі навернення світа до Христа.

Самозрозуміло, що за католицькі Місії повинні безустанку плисти молитви від кандидатів духовного стану по наших Духовних Семинаріях. В тих домах молитви, праці й жертви завтрішні апостоли в своїх юних, палких серцях леліють ідеал Божественного Пастиря, що душу свою положив за свої овечки. Роса божої ласки посилює в них святий підйом і жар любови Бога й душ. Серед розважань і студій, в каплиці й викладовій салі, здалека від гамору світа, в піднеслій атмосфері укритого, підготовчого життя, богослов все більше й глибше пізнає зміст, значіння й вагу Царства Божого на землі. Він пізнає щасливий стан прародичів перед упадком і незавидний, нужденний стан по упадку, пізнає ціль і значіння Воплочення Слова Божого, ціну і багацтва Відкуплення та способи участи в його овочах; пізнає непонятні тайни діяння божої ласки в людських душах та дивні цороги Призначення; пізнає вазнеслі правди про Містичне Тіло Христове та про вселенську Церкву. Все це причиняється до практичного й глибокого розуміння ваги й значіння місійної акції і її підмоги та розбуджує охоту причинитися ділом до богочоловічого діла, спасення

---

[1]) Гл. тамже.

душ. Гарячими молитвами за місії виробляє в собі духа посвяти для других. Тільки цей богослов буде священиком по Серці Христовому, який ще в Семінарії навчився любити душі для Бога. Любов до душ може бути через Служби Божі, молитви й жертви в наміренні місіонарів. Особливо святі Причастя приняті за місії у майбутніх Христових висланиках виковують гранітні характери, готові на всякі жертви.

Чи ж треба додавати, що потреби місії повинні бути предметом молитов священика? це ж випливає із самої істоти священичого звання. Носії Христового післаництва, вивінувані у власті Богочоловіка, покликані бути посередником між Богом і людьми та сповняти те саме, що, живучи на землі, сповняв Христос, цебто спасати душі та приносити безкровно жертву чисту, що нею довершене Відкуплення цілого людського роду несміють держатися осторонь молитовного апостоляту цілої Церкви. Все, що звязане з Христовим Царством та його розростом на землі це предмет священичих молитов. Тому всі безкровні жертви, молитви щоденного правила, священичі труди й ділання повинні бути навіяні духом Христового Священства. »Христове ж Священство, це по словам сучасного Святішого Вітця, священство місіонарське по своїй істоті, бо Христос чинив все те, що й тепер чинять місіонарі в місійних краях. Якщоб отже бракувало священикові місійного запалу, то його священству недостає чогось істотного і він не зовсім священик. Щоби не було якоїсь недостачі в священстві, кожний священик на зразок Спасителя повинен памятати в своїх молитвах за тих, що до Христової отари ще не належать, а яких також належить привести до неї. Священик-душпастир, що поза потребами своєї парохії не бачить чи не хоче бачити дійсних і життєвих потреб вселенської Церкви, скорше чи пізніше, не бачити-ме усіх потреб навіть своєї парохії, а засяг своїх змагань обмежить до порога своєї хати. Це звичайний хід і осяг священства з істотним браком. Послідовно, якщо у душпастиря не має духа вселенскости, не матимуть того духа й парохіяни. Чим живе парох, тим живе його парохія; чим перейнятий парох, тим переняті й парохіяни; за що молиться парох, за те молитиме Бога й парохія; і годі надіятися молитов за місії у парохіян, якщо їх не буде у пароха.

Стисла залежність молитов вірних від молитов душпастирів унагляднює величезне значіння священичої молитви за місії. Томуто священики з посібного титулу, найбільше з усіх станів повинні молити Бога про розріст Царства Христового на землі.

Вкінці на цілком окрему згадку заслуговує молитва за місії виражена не словави, але жертвою і терпінням. В ділі ширення царства Божего подібно, як в самій його установі терпіння має подібне значення. Зроджена із Христових страстей, зрошена мученичою кровю, що ставала насінням християн, Церква завдячує терпінню також своє поширення. Жертвувати своєї терпіння й болі за місії можуть усі: Зокрема недужі й терплячі й саме вони мають змогу підпомагати місії в спосіб з усіх найтрудніший але заразом наймогутніший і найбільш уподібнений до Христа Господа. Величезне значення апостоляту недужих і терпіння спонукує нас до ближчого його зясування й опреділення. Нічого так не ділить світа від Христа, як погляд на терпіння. Здається, що нема другої такої ділянки, де так різко виступалоб противенство між світовим цухом, а духом Христовим, як саме в оцінці терпіння й терплячих. Світ уважає терпіння й неміч тільки за зло, а терплячого уважає за нещасливого непотріба, що є тільки тягарем для себе й суспільности і послідовно має для нього тільки смерть. Зате цінить і голову клонить перед силою, силачем і зверхним виявом сили, діяльністю. Боєвик, змагун, силач, ось предмети почитання поширеного в наших часах ідолопоклонства сили. Велике цінення зверхньої могутности, переборщений респект імпонуючих, зверхніх пливів слідний нині навіть між духовними кругами в ділянці життя реліґійного. Тут в своїм скрайнім, виразистім вияві прибирає неменш виразні форми залишок осудженого, чужого духові Христовому, модернізму. (Д. б.)